

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Griji de aprovizionare.

Una din grijile de căpetenie ale acelor, în mâinile cărora este depusă conducerea și soarta armatelor, țărilor și popoarelor în timp de războiu, este asigurarea aprovizionării atât a armatei, puse pe picior de războiu sau chiar aflătoare în războiu, cât și a populațiunii civile din țară cu cele necesare traiului. Ba putem afirma, că până nu este asigurată în măsură suficientă, pentru timp mai îndelungat și pentru toate eventualitățile aprovizionarea armatei și a populațiunii — factorii cu răspundere și hotăritori în treburile țărilor evită sau amână, între marginile posibilității, totdeauna, orice conflicte, ce ar putea duce la măsurarea armelor. Pentru că o armată sau o populațiune flămândă, lipsită de cele necesare traiului și în mizerie, oricât de vitează și entuziastă ar fi, nu poate opune vreme mai îndelungată rezistență dușmanului și nu poate umplea golurile făcute de acesta în rândurile ostașilor, ci va fi nevoită a succomba.

Scopurile aprovizionării armatei, pentru un caz de războiu, îl servesc enormele cantități de cereale și furagiu, acumulate deja în timp de pace, în toate părțile țării, în număratoarele magazine militare; pentru același scop se fac, cum am avut prilej a vedea acum câteva luni, la decretarea mobilizării rechiziționării de cereale și de alte produse alimentare și tot pentru a asigura aprovizionarea de mai târziu a armatei și a populațiunii cu cele necesare traiului, guvernul nostru a interzis la timpul său, exportul animalelor vii, a cărnii și a altor produse alimentare.

Timpurile excepționale, prin cari trecem, reclamază și nasc însă și măsuri excepționale. Războiul poate să dureze încă mult și aprovizionarea țării și a armatei trebuie asigurată, cu toate mijloacele, pentru vreme cât mai îndelungată; căci oricât s'ar părea unora, că în direcția aceasta s'a făcut deja destul, fapt este, că în vremuri turburi, ca cele de azi, un „prea mult“, în ce privește măsurile acestea — nu există.

De principiul acesta a fost condus, probabil, și guvernul nostru, când prin o ordinațiune recentă a sa,

apărută în Nr. 234 al Monitorului oficial, a luat unele măsuri noi de asigurare a circulației produselor alimentare, și prin aceasta a aprovizionării țării. Anume a interzis prelucrarea pentru scopuri industriale, în fabricile de spirt industriale, a două produse de importanță în alimentația poporului: a cartofilor și a porumbului.

Prin această măsură salutară însemnate cantități de cartofi și porumb, detrase până acum consumațiunii directe, mai ales a populațiunii mai sărace vor rămâne la dispoziția publicului consumator, contribuind totodată încâtva și la ameliorarea scumpetei generale a alimentelor, scumpete, ce apăsă deja greu și aproape insuportabil toate straturile societății.

O altă problemă, pe cât de importantă, pe atât de grea, ce a așteptat cea mai grabnică rezolvare din partea guvernului este o intervenție eficientă oficială pentru a pune odată capăt urcării exorbitante a prețurilor cerealelor de pâne. Se știe ce prețuri fabuloase au ajuns unele din cerealele acestea în vremile din urmă, prețuri pe cari nici introducerea orzului între cerealele de măcinat și nici alte măsuri luate, nu au fost în stare a le reduce. Din contră prețul cerealelor, celor mai necesare pentru trai, crește continuu în mod îngrijitor.

Intre astfel de împrejurări două expediente i-au stat guvernului la dispoziție, dela cari spera o oarecare îmbunătățire a situației. Una eră fixarea prețurilor maxime ale cerealelor, precum s'a făcut aceasta deja în Germania, iar a doua sistarea temporală a taxelor vamale asupra importului de cereale. S'a decis cu considerare la situația internă a monarhiei și în interesul aprovizionării cât mai abundante a țării, pentru expedientul din urmă. Vama este acum liberă pentru cereale. Că oare avea-va efectul așteptat asupra pieței cerealelor sau se va dovedi ca o măsură deja întârziată, acum când România a oprit exportul de cereale, ne va arăta viitorul.

Băncile și războiul.

Pe lângă invaziunea de acum câteva săptămâni a Sârbilor, pe teritoriul patriei noastre, invaziune respinsă cu bravură și deplin succes de trupele noastre din sudul țării, la finele săptămânei trecute și începutul săptămânei curente, depeșile oficiale ni-au adus știri despre noue invazii de trupe inimice rusești, în părțile nordice ale Ungariei și Ardealului.

Deși avem întreagă nădejdea, că trupele noastre, trimise în contra năvălitorilor vor opera și în Nord cu același bun rezultat ca în Sud, și vor împiedeca pătrunderea inamicului mai în inima țării, totuși este de cea mai mare actualitate chestiunea, că ce măsuri de siguranță să ia instituturile de bani din ținuturile primejdite de invaziunea inimică și în special, ce măsuri sunt obligate să ia băncile pentru a asigura în contra eventualelor atacuri inimice, atât averea lor proprie, cât și valorile străine aflătoare în administrarea și păstrarea lor?

A da directive precise în privința aceasta este foarte greu, dacă nu chiar imposibil. Imprejurările locale, situația momentană generală în timpul invaziei sau a ocupației trupelor inimice, situația specială a băncii, mediul, în care a operat banca până aci etc. sunt totatătea momente, cari pot fi normative sau determinatoare pentru măsurile de luat — când primejdia inimică va fi iminentă. De aceea nici nu intenționăm a da la acest loc băncilor noastre sfaturi directe în privința aceasta, ci ne reștrângem a constata că pentru asigurarea valorilor lor *proprie*, instituturile de bani pot lua toate măsurile și precauțiile, ce conform împrejurărilor lor specifice conducătorii lor le află de bune și ducătoare la scop. Iși pot plasa valorile acolo unde le cred mai puțin expuse ori cărei primejdii, le pot deci plasa în siguranță și în afară de localul și chiar și în afară de sediul băncii. Sub aceiași considerație cad și valorile încredințate și puse la libera dispoziție a băncii de clienții ei, va să zică și depozitele spre fructificare și depozitele libere etc. În privința acestora este deadreptul de datorința conducătorilor băncilor de a lua măsurile de siguranță necesare, cu grija unui comerciant regulat. Ce privește valorile sau obiectele lombardate sau primite ca amanet, în caz când banca ar avea intenția să le transporte undeva din sediul său, va fi consult a aviză despre aceasta, prealabil, pe client. O învoire expresă a clientului însă nu este indispensabilă, pentru că este mai presus de îndoială, că banca este datoră a se îngriji de siguranța și a acestor obiecte sau valori întocmai ca de ale sale proprii, în felul cum află de bine și aceasta chiar și în caz când obiectele nu i-ar fi fost predate decât numai simplu pentru păstrare.

Situația economică a României.

Asupra situației economice a României, ziarul „Fremdenblatt“ din Viena, organul ministrului de externe publică din peana corespondentului său din București, următoarele aprecieri:

Deși România nu este direct implicată în războiul actual, consecuențele războiului totuși se resimt și aici pe teren economic. România este avizată în cei mai mulți rami industriali la străinătate și deoarece dela izbucnirea războiului importul a încetat aproape total, începe a se resimți, încetul cu încetul, *lipsă de mărfuri*, a căror preț este în creștere.

Curcile comerciale însă speră, că acest inconvenient va fi în curând delăturat, căci *Germania a dat dejă curs liber pe toată linia circulației de mărfuri spre țările neutrale și se așteaptă, ca exemplul acesta să fie urmat în curând și de monarhia Austro-Ungară*.

Viața economică a țării se prezintă cum urmează:

Industria indigenă, nu prea dezvoltată, în urma mobilizării puterilor de lucru din străinătate, a avut a suferi pierderi destul de însemnate și cele mai multe fabrici și-au redus producțiunea.

Exportul produselor agricole și anume a celorlora, care nu este oprit, este normal. În deosebi se exportează multe cereale. Recolta anului trecut, rămasă atunci nevândută, din cauza evenimentelor războinice, este mare parte desfăcută; tot asemenea surplusul recoltei nu prea abundante a anului curent.

Produsele industriei petrolului arată în prima jumătate a anului curent reducere în toți ramii de producțiune, cu excepția benzinelor. Din motivul acesta s'a redus și exportul. Pe când în primul semestru al anului 1913 s'au exportat 548,000 de tone, pe atunci în aceeași perioadă a anului curent exportul s'a redus cu rotund 64,000 tone. Cauzele sunt a se căuta în mare parte în evenimentele anului 1913. Creșterea exportului benzinei, 131,200 tone în prima jumătate a anului 1914, față de 99,600 tone în aceeași perioadă a anului 1913, se datorește reducerii rezervelor de benzină în străinătate.

Situația sumară a „Băncii Naționale a României“ la 13 Septembrie a. c. n.* prezintă următoarele cifre, în comparație cu perioada corespunzătoare a anului trecut: Activ: Stoc metalic: Lei 210.135,060 și anume: aur Lei 153.660,016, trate considerate ca aur Lei 56.475,044 (în 1913 211.397,359, anume aur Lei 154.729,359, și trate considerate ca aur Lei 56.668,000). Argint și diverse monede: Lei 605,900 (în 1913 Lei 1.400,732) Portofoliul român și străin: 258.875,760 (în 1913 Lei 192.452,764). Imprumuturi pe efecte publice: Lei 121.502,116 (în 1913 Lei 50.217,070). Im-

* Sosită la noi cu mare întârziere, abia zilele trecute.

prumutul Statului (fără dobândă): Lei 11.273,958 (în 1913 Lei 12.802,059). Efectele capitalului social: Lei 11.999,357 (în 1913 Lei 11.999,757). Efectele fondului de rezervă: Lei 16.759,377 (în 1913 Lei 17.118,877). Efectele fondului de amortizare, imobil., mobil. și mașinilor: Lei 4.036,281 (în 1913 Lei 4.104,781). Imobile: Lei 6.742,809 (în 1913 Lei 6.462,485). Mobilier și mașini de imprimerie: Lei 1.088,511 (în 1913 Lei 982,354). Cheltuieli de administrațiune: Lei 774,235 (în 1913 Lei 852,478). Efecte și alte valori în păstrare: Lei 134.170,095 (în 1913 Lei 146.205,967). Efecte în gaj și în păstrare provizorie: Lei 310.951,610 (în 1913 Lei 155.206,966). Conturi curente: Lei 37.672,144 (în 1913 Lei 45.418,486). Conturi de valori: Lei 23.064,782 (în 1913 Lei 16.649,397). Conturi diverse: Lei 6.843,350 (în 1913 Lei 3.187,072). Total active Lei 1,156.495,345 (în 1913 Lei 876.458,604).

Pasiv: Capital: L 12.000,000 (în 1913 L 12.000,000). Fond de rezervă: Lei 37.203,800 (în 1913 Lei 34.632,872). Fondul amort., imobil., mobil. și mașini Lei 5.526,192 (în 1913 Lei 5.151,834). Bilete de bancă în circulațiune: Lei 566.083,205 (în 1913 Lei 456,325,830). Profit și Pierdere: Lei 3.810,594 (în 1913 Lei 3.646,903). Dobânzi și beneficii diverse: Lei 3,675,766 (în 1913 Lei 2.702,380). Conturi-curente și recepise la vedere: Lei 25.396,874 (în 1913 Lei 37.367,056). Efecte și alte valori de restituit: Lei 445.121,705 (în 1913 L 301.412,933). Conturi diverse: Lei 57.677,209 (în 1913 23.218,796). Total: Lei 1,156.495,345 (în 1913 Lei 876.458,604).

Etalonul oficial al băncilor de emisiune europene.

La finele lunii trecute etalonul oficial la băncile de emisiune europene a fost următorul:

Austro-Ungaria	6%
România	7%
Germania	6%
Anglia	5%
Franta	5%
Rusia	6%
Italia	6%
Olanda	5%
Belgia	7%
Spania	4 ¹ / ₂ %
Portugalia	5 ¹ / ₂ %
Elvetia	5%
Danemarca	6%
Norvegia	5 ¹ / ₂ %
Svedia	6%

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 8 Octomvrie 1914.

Situația pieței interne de bani nu arată nici în săptămâna expirată nici o schimbare mai de seamă. Afacerile stagnează pe toată linia și băncile mari budapestane deja încep a simți lipsa de material pentru surplusurile lor de capitaluri. Cambii de prima bonitate vieneze s'au scontat cu 4¹/₂%, cambii budapestane de aceeași bonitate cu 5³/₄%.

În piețele externe de bani asemenea este ne-schimbată situația. Incordarea provocată în Berlin de împrumutul de războiu al imperiului se menține. Discontul privat a cota 5³/₄%, banii de zi 5%. În London s'a deschis bursa. Discontul privat a cota 3¹/₄%—3¹/₂%.

AFACERI DE DARE.

Deciziuni ale Judecătoriei administrative.

Spesele de fondare se pot detrage și împărțite pe mai mulți ani din venitul brut.

(Sentința Nr. 24489/913).

Pretensiunea neincassabilă este a se detrage din baza de dare chiar și atunci, când cu aprobarea adunării generale se acopere din fondul de rezervă.

(Sentința Nr. 17219/905).

Pretensiunea neincassabilă este a se detrage din baza de dare chiar și atunci, când în urma hotărârii adunării generale se acopere din profitul net arătat în bilanț.

(Sentința Nr. 14038/904).

Pretensiunea neincassabilă este a se detrage din venitul brut și atunci, când este arătată în rubrica „pasive“ a bilanțului de avere și se acopere din fondul de rezervă pentru pierderi, deja supus la dare.

(Sentința Nr. 17496/903).

Pretensiunile dubii amortizate în contul profit și pierdere sunt a se detrage din venitul brut și atunci, când deși în procesul verbal al adunării generale nu sunt arătate ca atari, dar conturile de încheiere și rapoartele direcțiunii și ale comitetului de supraveghiere se iau la cunoștință și se aprobă în procesul verbal al adunării generale.

(Hot. princ. Nr. 665 a Judec. admin.).

Pretensiunile cualificate în adunarea generală ca neincassabile, sunt a se detrage din venitul brut chiar și atunci, când în bilanțul de avere al societății ele n'au fost arătate ca neincassabile.

(Hot princ. Nr. 771 a Jud. admin.).

Remunerațiile votate de adunarea generală din profitul net nu sunt supuse la darea de venit cl. III, dar nici la stabilirea dării nu pot fi detrage din venitul brut supus la dare.

(Hot. princ. Nr. 102 a Judec. admin.)

data aceasta, până la marginile indicate mai sus creditorul poate prezenta cambiul spre plată și protestare oricând.

Las să urmeze aci vreo câteva exemple:

Avem un cambiul datat în 5 Mai și scadent în 5 August. Interesele acestui cambiul vor fi scadente în 5 Octombrie și vor fi a se soluți în 15 Octombrie; în caz de neplată se poate lua protest cel mai târziu până în 3 Decembrie.

Avem un cambiul datat în 5 Aprilie și scadent în 5 Iulie. Interesele acestui cambiul vor fi scadente în 1 Octombrie și încasabile în 15 Octombrie; termenul ultim de protest 3 Decembrie.

Avem un cambiul datat în 5 Iulie și scadent în 5 Octombrie. Interesele vor fi scadente în 5 Decembrie, protestul la 2 zile. Este de notat că la cazul din urmă, dacă nu se va mai prelungi moratoriul peste 1 Decembrie, interesele vor fi scadente de odată cu capitalul. Pretensiunile aceste se pot valida pe calea procedurii regulate, așadar la cambii pe calea procedurii cambiale, până la actul licitației.

Institutede, cari nu și-ar achita interesele după reescont sunt expuse la spese de protest.

Noul moratoriu.*

Obiectul moratoriului a rămas, conform noii ordinațiuni referitoare la moratoriu neschimbat. Moratoriul se extinde prin urmare și în viitor numai asupra datoriilor în bani, întemeiate pe un titlu de drept privat născut înainte de 1 August 1914. Dar pe când moratoriul de până acum s'a extins numai asupra acelor datorii în bani, născute înainte de 1 August 1914, cari au fost scadente până inclusiv 30 Septembrie 1914, pe atunci noul moratoriu cuprinde și pe cele scadente dela 1 Octombrie până inclusiv 30 Noembrie a. c.

Ce privește durata moratoriului trebuie făcută distincție între datoriile în bani, cari au devenit scadente până inclusiv 30 Septembrie a. c. și între acelea, a căror scadență cade între 1 Octombrie și 30 Noembrie a. c. (înțelegându-se ambele zile inclusiv). Pentru datoriile în bani, ajunse la scadență, până inclusiv 30 Septembrie a. c., ordinațiunile de mai înainte au acordat, precum se știe, un moratoriu de 2 luni. Prin noua ordinațiune acest moratoriu se extinde până inclusiv 30 Noembrie a. c. -- întru cât datoria din chestiune nu este scoasă de sub moratoriu. Pentru datoriile în bani scadente dela 1 Octombrie până inclusiv 30 Noembrie a. c. din contră, noua ordinațiune încuvințează un moratoriu de 2 luni. De exemplu: o datorie în bani, supusă moratoriului, a fost scadentă la 20

August a. c. După dispozițiile ordinațiunii II, privitoare la moratoriu, această datorie a avut un respir de 2 luni; a fost deci de plată la 20 Octombrie a. c. Termenul acesta este acum amânat până la 30 Noembrie 1914. O altă datorie, asemenea supusă moratoriului, este scadentă, conform contractului, la 15 Octombrie a. c. Ordinațiunile anterioare, asupra acesteia nu au avut valoare, pentru că, peste tot nu s'au referit la datorii plătibile după 30 Septembrie a. c.; noua ordinațiune prevede pentru această datorie un respir de două luni, ea este deci scadentă la 15 Decembrie a. c.

Pretensiunile, cari mai înainte au căzut sub moratoriu, iar conform ordinațiunii ultime sunt scoase de sub moratoriu, întrucât termenul amânat de mai înainte expiră înainte de 15 Octombrie a. c. sunt de plată abia la 15 Octombrie a. c. (§ 32: alinea ultimă, § 4 lit. 12 și § 5, alinea ultimă). De exemplu niște proviziuni, convenite pentru prestațiuni făcute înainte de 15 August a. c. au avut conform ordinațiunii II asupra moratoriului, un respir de 2 luni. Noua ordinațiune scoate 25% ale acestor fel de pretensiuni de sub moratoriu. Admitând, că datoria din chestiune ar fi fost scadentă, conform contractului, la 5 August a. c. -- în temeiul ordinațiunii II, privitoare la moratoriu și în urma faptului că 25% sunt acum scoase de sub moratoriu ea ar fi fost de plată la 5 Octombrie a. c. Noua ordinațiune însă dispune, că astfel de plătiri nu trebuie efectuate înainte de 15 Octombrie a. c. Cele 25% ale proviziunii trebuie deci plătite la 15 Octombrie a. c., iar scadența celorlalte 75% va fi la 30 Noembrie a. c. -- întrucât, firește moratoriul nu va fi prolongit.

Paragraful 2 cuprinde mai multe dispoziții nouă, privitor la anumite acte de drept referitoare la cambii, asigurații comerciale, warrant-uri și cecuri. Ordinațiunea de mai înainte, precum se știe, a enunțat ca nevalide prezentarea spre plată efectuită și protestul ridicat, sub cursul moratoriului, față de cambiile supuse moratoriului. Noua ordinațiune conține în privința aceasta o restricțiune în cuvintele: „întrucât din § 5 nu rezultă altceva“, ceea ce este a se înțelege așa, că privitor la interesele scoase de sub moratoriu, ale sumei cambiale rămasă sub moratoriu, protestul în lipsă de plată poate fi ridicat (dar nu trebuie ridicat) și în cursul moratoriului în mod valid.

Nouă este dispoziția, în sensul căreia cambiile scadente la vedere resp. la un timp anumit după vedere, pot fi prezentate în mod valid și în cursul moratoriului, pentru a putea stabili scadența.

De mare importanță practică este dintre dispozițiile nouă referitoare la protestul cambial, dispoziția cuprinsă în alinea ultimă a §-ului 2, prin care se schimbă esențial termenul de prezentare și de ridicare a protestului în lipsă de plată, privitor la cambiile (asigurațiile comerciale și warrant-urile), cari nu cad sub moratoriu și devin scadente înainte de 1 Decembrie 1914. Pe când adecă ordinațiunea II referitoare la moratoriu, a fixat pentru îndeplinirea acestor acte de drept, în loc de termenele legale, numai un termen de 10 zile

* Note explicative după Dr. Aurel Engel.

de lucru după scadență, pe atunci după ordinațiunea nouă cambiile acestea — emise după 31 Iulie a. c. și scadente înainte de 1 Decembrie a. c. — trebuie prezentate spre plată și protestate în caz de neplată, cel mai târziu la termenul, la care ar trebui îndeplinite actele acestea — dacă cambiile din chestiune „ar cădea, în sensul acestei ordinațiuni, sub moratoriu“. Va să zică prezentarea spre plată și protestarea cambiilor, emise după 31 Iulie a. c., dar scadente înainte de 1 Decembrie a. c., poate fi amânată, ca și cum cambiile ar fi fost emise înainte de 1 August a. c. și ar cădea astfel sub moratoriu. Termenul acesta final este de 2 Decembrie 1914.

O dispoziție complicată este cea cuprinsă în alinea 2 a §-ului 5 a ordinațiunii ultime. Acest alineat zice:

„Pentru validitatea pretensiunilor de interese, dela cambii, trebuie aplicate în mod corăspunșător normele în vigoare pentru validitatea sumelor cambiale; dispoziția cuprinsă în alinea ultimă a §-ului 2 are valoare și aici“.

Pretensiunea de interese constituie, precum se știe, o parte a pretensiunii cambiale. Aceasta din urmă poate fi validată numai pe baza cambiei. Posesorul cambiei de altă parte, de sine înțeles, nu poate da din mână cambia dacă a primit numai interesele, pentru că are necesitate de ea la validarea capitalului. Debitorul cambial, și mai ales giranții și emitentul, încă nu pot plăti, dacă nu capătă la mână cambia sau un alt document, pentru că altcum nu pot lua regres față de anteriori resp. față de acceptant. În Austria, unde asemenea s'au ivit aceste dificultăți tehnice, chestiunea a fost rezolvată așa, că fiecare plătire parțială trebuie confirmată pe cambie și liberată plătitorului chitanță pe o copie a cambiei. Dacă plata nu o face acceptantul, ci un alt obligat cambial, atunci la cambii, cari au decăzut înainte de moratoriu, mai are drept a cere și o copie legalizată a protestului, iar la cambii, cari au decăzut sau deced în moratoriu un document de protest special. Documentele acestea înlocuiesc la validarea dreptului de regres față de anteriori sau față de acceptant cambia originală. La noi până în prezent chestiunea aceasta nu este normată, dar probabil se vor lua dispoziții analoge celor din Austria.

Interesele scadente le poate pretinde posesorul cambiei dela orișicare obligat cambial și plătirile făcute în contul intereselor vor fi a se considera ca plătiri parțiale, ce sunt a se nota pe cambii și a se cuită și separat plătitorului.

În §-ul 6 al noiei ordinațiuni privitoare la moratoriu sunt nouă dispozițiile de sub 3, conform cărora institutele de bani, cari se ocupă cu primirea de depozite spre fructificare sunt obligate a licidă depozentului pe lângă sumele reclamate pentru plata salariilor, simbrilor, chiriei localului de afaceri, încă și sumele necesare pentru plata anuităților și intereselor împrumuturilor ipotec. în scrisuri fonciare sau simple;

mai departe premiile de asigurare, cari nu cad sub moratoriu (§ 4, punct 7) 25% a conto prestațiunilor intelectuale (§ 4, punct 12); cele 10% lunare, plătibile a conto prețului de cumpărare a unor mobilii sau ca contravaloare a unor lucrări industriale (§ 4, punct 13), sumele necesare pentru plata intereselor, scoase de sub moratoriu (§ 5) și în fine sumele reclamate de gospodăriile agricole și întreprinderile industriale și comerciale pentru cumpărarea de materii brute sau de mărfuri.

Birou de saldare internațional.

Fostul ministru de stat italian Luigi *Luzzati* a publicat de curând un important studiu, în care arată greutățile multe și mari, ce întimpină circulația internațională a Italiei cu străinătatea și anume atât ce privește circulația mărfurilor, cât și circulația monetară și de efecte, greutăți cauzate de cerința de a face plățile în aur. Bursele fiind închise și din motivul acesta concurența fiind imposibilă, cambiile asupra străinătății nu se mai negociază, nu se mai cumpără și vând, atât de ușor ca mai înainte.

Luzzati propune deci întemeierea unor birouri de saldare internaționale, sub conducerea Băncii Italiei, a Băncii de Neapole și a Băncii de Sicilia, cari toate emit bancnote, birouri la cari ar avea să se concentreze toate datoriile și pretensiunile comercianților, banchierilor și industriașilor italieni către străinătate. Achitarea datoriilor și pretensiunilor ar avea să se facă prin instituții analoge, ce ar fi să se întemeieze în străinătate, tot sub conducerea băncilor de emisiune. Cum în celelalte state circulația mărfurilor și a efectelor întimpină aceleași greutăți, ca și în Italia, iar de altă parte necesitățile sunt identice în toate țările. Luzzati se adresează către Banca Italiei și Banca de Neapole cu propunerea, ca acestea să între în pertractări cu Banca Angliei, Banca Franței, cu Băncile Statelor Unite, cu Banca Argentinei, cu Banca imp. germană, Banca Austro-Ungară, cu Banca Națională Spaniolă, cu Banca Națională a Elveției etc., pentru crearea unei legături, între biroul de saldare italian și birourile de saldare din străinătate, cu scop de a achita o parte cât mai mare posibilă din datoriile și pretensiunile internaționale și a înlesni astfel plățile în aur ev. și prin cecuri internaționale trassate de băncile de emisiune unele asupra celorlalte. Luzzati se provoacă și la o propunere a sa din anul 1908 pentru încheierea unei convenții monetare între băncile de emisiune. În mijlocul numărărilor dificultăți ale războiului această convenție monetară ar putea fi realizată acum, în parte, cel puțin între statele aliate și neutrale. Precum „Crucea roșie“ este pusă pe câmpul de războiu în serviciul carității și al iubirii de aproapei, tot astfel ar fi și birourile de saldare, de lângă băncile de emisiune, un fel de „Crucea roșie“ pentru afacerile de bancă.

Ideea lui Luzzati, probabil, va ajunge a se realiza, fiind izvorită din trebuințe reale. Ea a aflat un viu răsunet, aproape în toate statele, dovadă că birourile de saldare propuse răspund unei necesități adânc simțite pretutindena. Intemeiate odată ele își vor putea continua activitatea și în timp de pace.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 15 Octomvrie 1914.

În piața internă de bani situația este neschimbată. Afacerile continuă a stagna. Discontul arată tendință spre scădere. Discontul privat a cotat pentru material de prima bonitate în Viena $4\frac{1}{2}\%$ și chiar $4\frac{1}{4}\%$, în Budapesta $5\frac{11}{16}\%$.

Unele din filialele Băncii Austro-Ungare, sistate în Galiția vor fi în curând iarăși redeschise. Filiala din Panciova a băncii de emisiune și-a reinceput deja activitatea.

În Berlin situația continuă a se îmbunătăți. Discontul privat cotează $5\frac{1}{2}\%$. În London $3\frac{1}{4}\%$.

Banca de Franța și situația tezaurului public francez. Conform unui expozeu al ministrului de finanțe francez, Banca de Franța a avut la 1 Octomvrie a. c. o rezervă metalică de 4412 milioane franci. La 30 Iulie a. c. când s'a publicat ultima situație, rezerva metalică a fost de 4766 mil. franci, s'a redus deci în timpul de 2 luni al războiului cu 354 milioane franci. Aurul s'a cifrat la 1 Octomvrie a. c. cu 4093 mil. franci, față cu 4141 mil. franci la 30 Iulie a. c., s'a redus deci cu 48 milioane franci. Portofoliul cambial prezintă la 1 Octomvrie a. c. starea de 4476 mil. franci, arătând față de starea de 2444 mil. franci dela 30 Iulie a. c. o creștere de 2032 mil. franci. În același interval circulația bancnotelor a crescut cu 2616 mil. franci la suma de 9299 mil. franci. Suma maximală a circulației fiind fixată cu 12 miliarde franci, Banca de Franța mai poate emite bancnote în sumă de 2-7 miliarde franci.

Sumele puse de Banca de Franța la dispoziția guvernului francez dela izbucnirea războiului încoace și până la 1 Octomvrie a. c. se cifrează cu 2100 mil. franci, sumă cu care s'au acoperit toate cheltuielile de războiu de până acum. În Iulie a. c. guvernul a avut la Banca de Franța un bon de 383 mil. franci. Emisiunea bonurilor de apărare națională (Bons de défense nationale), ce este tocmai în curgere se face pentru replătirea bonurilor de tezaur, replătibile chiar acum. Conform expozeului situația tezaurului public francez fiind excelentă, contractarea unui împrumut de stat deocamdată nu este necesară.

CRONICĂ.

† **Regele Carol I al României.** Intemeietorul României moderne și primul rege al României, care timp de aproape jumătate de secol a condus cu o dibăcie extraordinară destinele țării sale și căruia România îi datorește uriașele sale progrese pe toate terenele, înțeleptul și marele Rege Carol a dispărut dintre cei vii la finele săptămânei trecute. Cu marele defunct a dispărut nu numai un domnitor înțelept, cu mare autoritate în, și afară de țară, un căpitan viteaz și un mare sprijinitor al progresului cultural, ci și un cald propagator al propășirii economice a țării sale. Număroasele ferme model înființate și susținute pe întinsele Sale domenii au fost totatătea propagatoare a introducerii unei gospodării mai raționale și mai moderne și pe alte moșii particulare din țară. Cu sprijinul direct, bănesc ca și moral, al Regelui Carol s'au întemeiat în România număroase și mari stabilimente industriale, cari dejă au creat în parte independența economică a României, făcându-o pe aceasta „Belgia orientului“.

Solicitudinea deosebită, ce Regele Carol a avut-o progresului industrial al țării Sale o dovedește și testamentul său, conform căruia, din cele 12 mil. Lei testate din averea sa pentru scopuri culturale și de binefacere, a destinat 3 milioane Lei pentru întemeierea unei școli industriale în București și alte 500,000 Lei pentru crearea de burse pentru străinătate în scop de a pregăti profesori pentru numita școală industrială.

Averea națională a statelor beligerante. Averea mobilă și imobilă a statelor beligerante: Anglia, Austro-Ungaria, Germania, Franța, Rusia și Belgia este evaluată la 950—1000 miliarde de franci, al căreia venit anual este de 40 - 45 miliarde. Cheltuielile războiului, dacă ar ținea un an întreg, sunt evaluate la 25 - 30 miliarde, consumă deci aproximativ jumătate a venitului anual.

Casele de împrumut de războiu s'au constituit și și-au început activitatea, atât în cele două capitale ale monarhiei, cât și în provincie

SUMAR.

Interese scadente și protestul. — Noul moratoriu. — Birou de saldare internațional. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Cronică*: † Regele Carol I, al României, Averea națională a statelor beligerante, Casele de împrum. de războiu.

„CASSA DE PĂSTRARE“ soc. pe acții din Szászabánya.

AVIZ

Fiind șefcontabilul institutului nostru înrolat la armată; rugăm pre toți aceia care ar voi să ocupe postul lui din 1 Noemvrie a. c. până în 31 Ianuarie 1915 (eventual și mai departe) să binevoiască a-și insinua pretenziunile lor în timpul cel mai scurt posibil.

Szászabánya în 7 Octomvrie 1914.